

Brussel, 12/06/2013

**De grote dynamiek op de energiemarkt in 2012 is ook merkbaar in de evolutie van de cijfers rond energiearmoede. Het aantal gezinnen bij de netbeheerder daalt van bijna 88.000 eind 2011 naar 86.000 eind 2012 en het aantal afsluitingen gelinkt aan energiearmoede daalt licht. Toch zet de positieve trendbreuk in de cijfers van 2011 zich niet volledig door.**

De VREG zag in 2011 een voorzichtige trendbreuk in de statistieken rond energiearmoede. In 2012 kregen echter opnieuw meer gezinnen een ingebrekestelling van hun commerciële leverancier, steeg het aantal betaalplannen en was er voor aardgas ook een stijging van het aantal opgezegde contracten. Deze evolutie kan mogelijk deels verklaard worden door een verhoogde marktdynamiek met meer leverancierswissels. De verhoogde marktdynamiek resulteert ook in een daling van het aantal gezinnen dat door de netbeheerder beleverd wordt van bijna 88.000 eind 2011 naar 86.000 eind 2012: meer gezinnen wiens leveringscontract werd opgezegd vonden nog tijdig een nieuwe leverancier of keerden terug naar de commerciële markt. Het aantal afsluitingen gelinkt aan energiearmoede daalt licht voor zowel elektriciteit als aardgas.

De VREG publiceert elk jaar in juni een rapport met statistieken rond energiearmoede. Alleen energieleveranciers die leveren aan gezinnen moeten cijfers overmaken.

In 2011 zagen we voor het eerst een stabilisering of zelfs licht positieve evolutie in de cijfers. In 2012 is er een – eerder bescheiden – stijging van de cijfers van de leveranciers:

- 9,5% van de gezinnen in Vlaanderen die (nog) klant zijn bij een commerciële leverancier kreeg een ingebrekestelling in de bus. In 2011 was dat 8,92%.
- Meer gezinnen hebben een betaalplan lopen, al is het ook denkbaar dat de leveranciers meer betaalplannen toestaan. Bijna vier op tien van de ongeveer 106.000 gezinnen (105.000 in 2011) met een lopend betaalplan, leefden de afspraken niet correct na.
- De gemiddelde uitstaande schuld op het moment dat het betaalplan werd aangegaan, bedroeg maar liefst 877 euro. Wellicht worden heel wat betaalplannen pas opgestart op het moment dat de gezinnen hun eindafrekening krijgen.
- Als we de schuld relateren tot de gemiddelde maandelijks af te lossen schijf van 143 euro dan blijkt hieruit dat een betaalplan gemiddeld over zes maanden loopt.

In de loop van 2013 zullen we een afzonderlijk rapport publiceren rond betaalplannen om meer inzicht te krijgen in de politiek van de leveranciers.

In 2012 zien we vooral een stagnatie tot licht positieve evolutie in de cijfers van de netbeheerders:

- Eind 2012 waren 86.000 gezinnen klant bij de netbeheerder nadat hun contract werd opgezegd wegens wanbetaling. Eind 2011 waren dat er nog bijna 88.000. Deze eerder beperkte daling, die zich ook begin 2013 doorzet, maskeert echter heel wat achterliggende klantenbewegingen.
- Bij de netbeheerders is er een lichte daling van de instroom (bijna 37.000 gezinnen in 2012). Anderzijds vinden meer gezinnen dan vorig jaar hun weg terug naar de commerciële markt mogelijk als gevolg van het succes van de groepsaankopen en van de switchcampagnes van de VREG en de federale overheid.
- In principe kunnen gezinnen terugkeren naar de commerciële markt zodra ze hun schulden bij de netbeheerder afgelost hebben. Van de ongeveer 37.000 gezinnen die terugkeren naar de commerciële markt, sloten er 25.000 een contract naar aanleiding van een verhuizing, meestal zonder de netbeheerder hiervan te verwittigen en vaak zonder schuldenvrij te zijn.
- Gezinnen die bij de netbeheerder schulden maken, krijgen een budgetmeter. Dit is zo voor iets meer dan de helft van deze klanten. 44.000 gezinnen in Vlaanderen (1,64%) verbruikten

eind 2012 stroom via een budgetmeter (een status quo ten opzichte van 2011), al zorgen marktdynamiek en verhuizingen ook hier voor veel nieuwe installaties en uitschakelingen. Voor aardgas stijgt dit percentage nog wel van 1,47% naar 1,62%.

- Naast het aantal budgetmeters, is ook het aantal afsluitingen wegens wanbetaling een indicator voor energiearmoede. Het aantal afsluitingen na LAC-advies daalt lichtjes voor zowel elektriciteit (van 1.169 naar 981) als aardgas (van 1.865 naar 1.809).
- Een minder positieve evolutie is dat iets meer dan een kwart van alle actieve budgetmeters elektriciteit (28% versus 26% in 2011) een zogenaamde 'naakte' budgetmeter is waarbij de 10 ampère-functie werd uitgeschakeld als alternatief voor volledige afsluiting.

Het is echter onmogelijk om energiearmoede louter te vatten in cijfers. Zo is het onmogelijk om een correct zicht te krijgen op het aantal gezinnen dat eind 2012 in een huis zonder aardgas of stroom woont. Uit de cijfers blijkt immers dat 83% van de heraansluitingen elektriciteit gebeuren op naam van een andere bewoner dan deze gekend op het moment van afsluiting omdat de afgesloten gezinnen intussen verhuisd zijn of omdat er leegstand was.

Ook is het moeilijk om op te volgen welke budgetmeterklanten zonder energie vallen omdat ze geen geld hebben om hun budgetmeterkaart op te laden. De netbeheerder signaleert aan het OCMW regelmatig welke klanten lange tijd niet kwamen opladen, zodat het OCMW hen kan contacteren.

Net als in 2010 en 2011 onderzochten we het verband tussen enerzijds het aantal budgetmeters/LAC-dossiers per gemeente en anderzijds de werkloosheidscijfers en de welvaartsindex per gemeente. De resultaten van dit onderzoek bevestigen opnieuw een matig tot sterk statistisch verband tussen economische armoede en energiearmoede. Er is opnieuw een sterke positieve correlatie tussen de *werkloosheidscijfers* 2011 en het aantal geplaatste actieve budgetmeters op 31/12/2012. Ook het verband tussen de werkloosheidsgraad en het *aantal behandelde LAC-dossiers* in 2012 blijkt matig tot sterk positief. Het verband met de welvaartsindex is matig negatief.

Volgens de recentste EU-SILC enquête<sup>1</sup> bedroeg het armoederisico 2011 in Vlaanderen 9,8%. Dit percentage ligt iets boven het aantal gezinnen dat in 2012 een ingebrekestelling kreeg van zijn leverancier. Het is in die context dat ook de problematiek van energiearmoede moet gekaderd worden. Energiearmoede is geen losstaand probleem en moet bekeken worden binnen de ruimere context. Net daarom geven de netbeheerders heel wat signalen door aan de OCMW's die individuele problemen via een persoonlijke aanpak kunnen begeleiden.

---

#### **Nota aan de redacteurs:**

De VREG (Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt) staat in voor de regulering en controle van de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen. De VREG wil de Vlaamse afnemers bijstaan om de mogelijkheden van de vrije energiemarkt te leren kennen en hun weg te vinden op deze markt. Hij volgt de ontwikkelingen van de Vlaamse energiemarkt, bekeken in een Europese context, via studies. In zijn adviserende taak aan de Vlaamse Regering verwerkt hij zijn kennis over de Vlaamse energiemarkt. Hij neemt gepaste maatregelen om de uitvoering van het beleid te ondersteunen. De VREG ijvert voor een transparante Vlaamse energiemarkt en realiseert zijn opdrachten via een open communicatie met de Vlaamse overheid, de marktspelers en de afnemers.

#### **Voor meer informatie over dit persbericht:**

André Pictoel, Gedelegeerd Bestuurder VREG  
Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt  
*Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap*  
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel  
02/553.13.52, 0473/593.874 of [andre.pictoel@vreg.be](mailto:andre.pictoel@vreg.be)  
[www.vreg.be](http://www.vreg.be)

---

<sup>1</sup> <http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/webinterface/?loadDefaultId=49&IDBr=tcM:325-22265-4>